

sangharama - sanskr. (सँघाराम); budhistický architektonický komplex kláštorných stavieb typu *vihára*; pozri *indická architektúra*

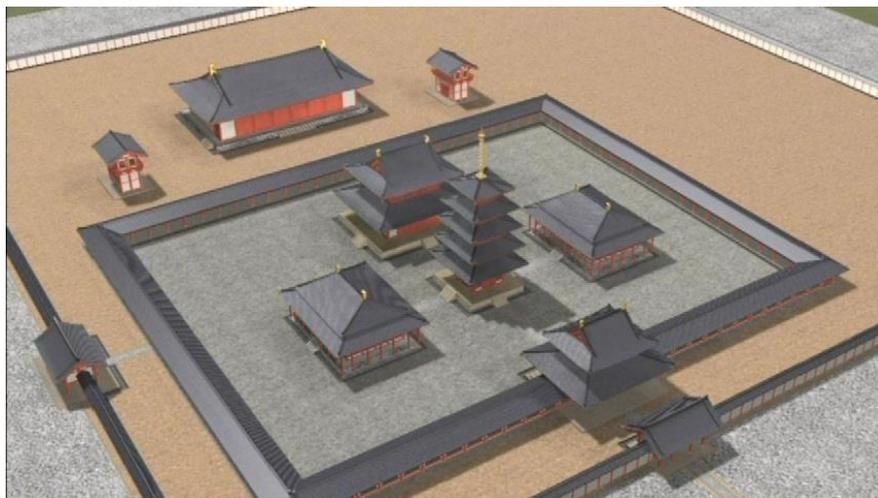
-sanskrtské slovo सँघाराम znamená chrám alebo kláštor, miesto, vrátane jeho záhrady alebo háje, kde prebýva budhistická kláštorná komunita (sangha); slávna sangharama bol komplex Kukkutarama (鷄頭摩寺) v Pataliputra vo východnej Indii, ktorý bol neskôr v 2.st. zničený a jeho mnísi zabíjajú armádou kráľa Pushyamitra Sunga, ktorý mal v úmyslu zničiť budhistické náboženstvo

<http://id.wikipedia.org/wiki/Sangharama>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Sangharam>

http://fr.wikipedia.org/wiki/Shichid%C5%8D_garan

<http://ja.wikipedia.org/wiki/%E4%BC%BD%E8%97%8D>

Model budhistického komplexu sangharama

sangler - *diviak*

sangvinik - pozri *štyri temperamenty*

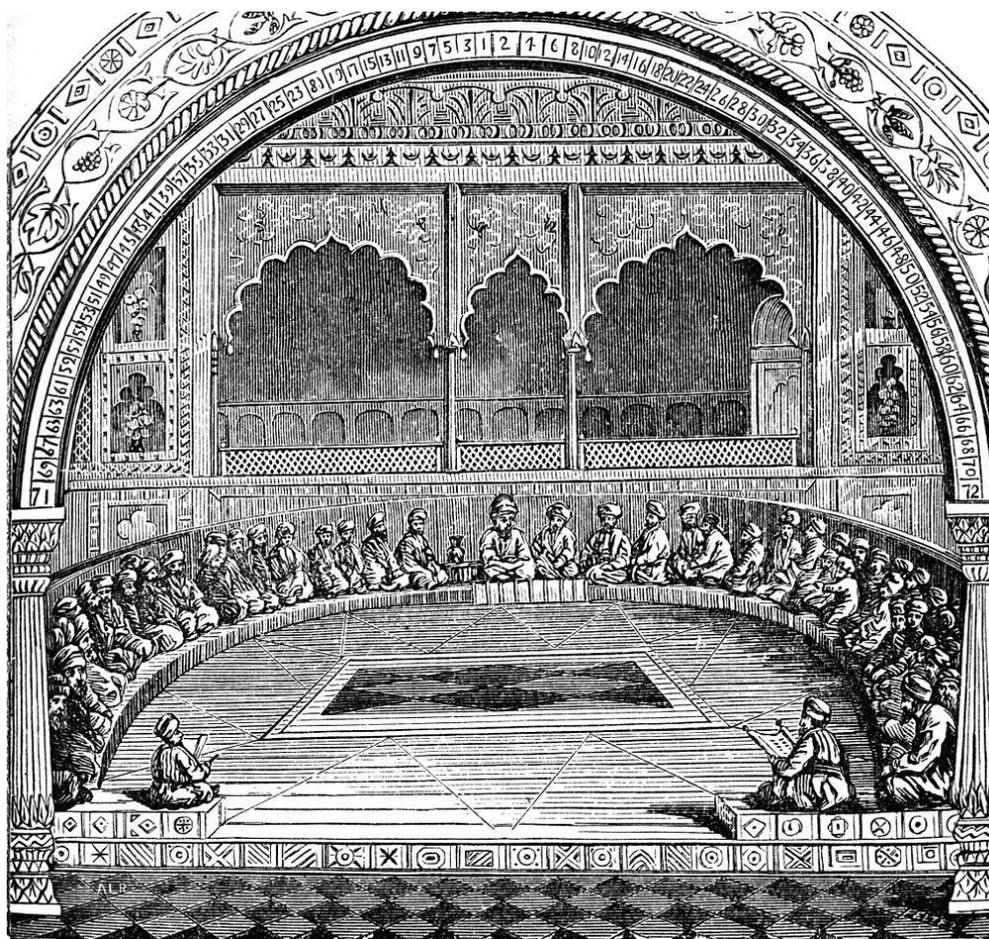

P. de Jode II: Sangvinik (rytina zo série Štyri temperamenty, 17.st.)

sanhedrin - hebr. סנהדרין; gréc. συνέδριον/synedrion

1.najvyšší správny orgán židovského ľudu, ktorý mal 70+1 členov; členmi boli starší, najväzenejší ľudia, kňazi a znalci Písma; na čele stál veľkňaz, ktorého činnosť bola čiastočne obmedzovaná politickou mocou; pôsobenie sanhedrinu zamerané predovšetkým na náboženskú oblasť, čiastočne malo aj občiansku a policajnú moc (pozri okolnosti Ježišovho zajatia: *Súd nad Kristom, Kristus pred Annášom, Kristus pred Kaifášom; Umučenie, pašije; Annáš, Kaifáš, Pontius Pilatus*); pozri *esejci, chasidi; judaizmus; Štepan, Jozef z Arimatie; pašie*; porovnaj scénu *Dvanástiletý Ježiš v chráme, Nikodém poučovaný Kristom/Rozhovor s Nikodémom*
2.traktáty k *Mišne*

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Sanhedrin>
<https://lt.wikipedia.org/wiki/Sanhedrinas>

Sanhedrin (ilustrácia z encyklopédie People's Cyclopedia of Universal Knowledge, 1883)

Sanhedrin rozhodol o Ježišovej smrti/Rada rozhodla o Ježišovej smrti -

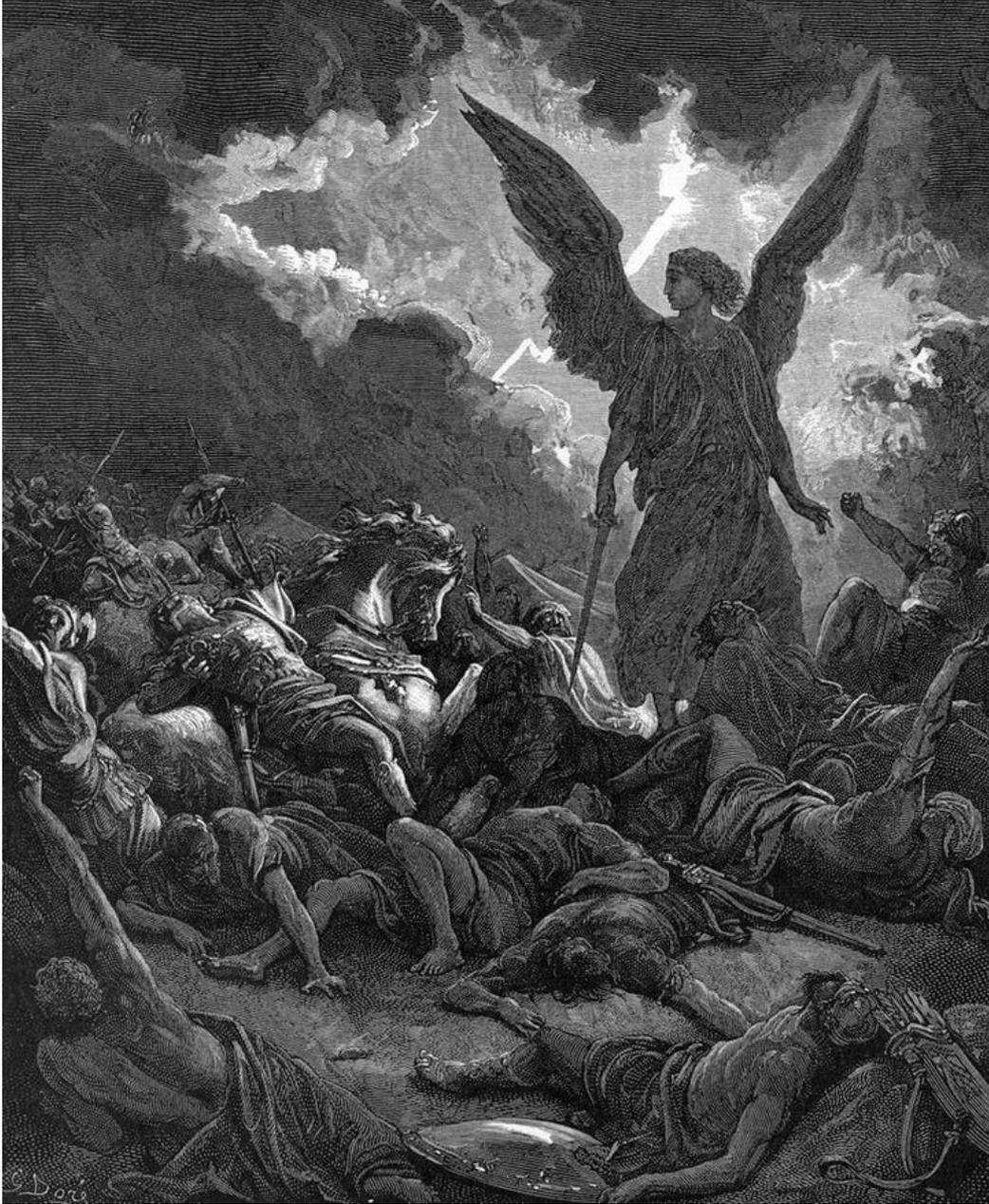

A. Wierix: Rada rozhodla o Ježišovej smrti (rytina zo série Cirkevný rok, 1575-1625)

Sancherib/Sanacherib - akkad. Sîn-ahhî-erība – „(Mesačný boh) Sín pre mňa nahradil (stratených) bratov“; asýrsky kráľ, syn a nasledovník Sargona II; vládol v 704-681 pr.Kr.; okolo 800 pr.Kr. si začali asýrski vládcovia podrobovať územia smerom na západ, vrátane dnešnej Sýrie a dnešného Izraela; Sancherib bol najmocnejším z asýrskych vládcov, známy ako kráľ sveta, kráľ kráľov či neobmedzený vládár (pozri *apokalyptické motívy: Kráľ kráľov*); mnohé jeho výboje boli zamerané proti *Babylónii* a *Palestíne*; keď sa r. 689 pr.Kr. mesto Babylón proti nemu vzbúrilo, neľútostne zaútočil a zničil ho; spustošil tiež veľké územia Palestíny a obliehal Jeruzalem; po sebe zanechal obrovské mesto *Ninive* (pozri *Jonáš*); vojnoví zajatci v ňom museli vybudovať nádherné paláce,

chrámy a ulice a tiež dva ohromné mestské múry o celkovej dĺžke 13.st.; na budovách boli vytesané výjavy zobrazujúce Sancheríbove víťzstvá; nechal vybudovať zavlažovacie kanály alebo obliehacie stroje; Sancheríb bol zabitý pri konšpirácii jeho najstaršieho syna Arda-Mullissiho, ktorého z neznámych dôvodov zbavil následníctva; Arda-Mullissi potom prchol do azylu v Urartu

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Sinacherib>

G. Doré: Zničenie armády Sancheríba (drevoryt, 1866)

Sánchez de San Román Juan - tiež Juan Sánchez II; španielsky renesančný maliar, aktívny v Seville, kde je citovaný v roku 1480 ako garant maliarskeho cechu v meste; prezývka San Román odkazuje na farnosť, s ktorou susedil v Seville; jeho štýl preukazuje znalosť techniky flámskych maliarov, prípadne získanú od umelcov hispánsko-flámskych, spolu s vplyvmi talianskeho *quattrocenta*; pozri *španielski maliari gotickí*, *španielski maliari 15.st.*, *andalúzski maliari*

http://es.wikipedia.org/wiki/Juan_Sánchez_de_San_Román

J. Sánchez de San Román: Kristus trpiteľ (1500)

Sancho Panza - pozri *Don Quijote*

saniarium - priestor v *cirku*, kde boli prijatí ranení *gladiátori*; pozri *spoliarium*

sanktuáriová vežička - malá vežička s *krížom* umiestnená na streche *kostola*

sanktuárium - *svätostánok* na nádobu s *hostiami* v *presbytériu* kostola alebo *kaplnky*; v románskom období v podobe výklenku s mrežou, v stene *apsidy*; v *gotike* sanktuárium v podobe samostatnej niekoľkopochovej schránky z kameňa alebo kovu - *pastoforia* (užívané do 16.storočia), neskoršie sa *hostia* ukladala do sanktuária v podobe *tabernákula*

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Sanktu%C3%A1rium>

A. della Robbia: Nanebovzatie Panny so sv. Gregorom Veľkým, sv. Tomášom prijímajúcom pás, sv. Františkom a sv. Bonaventúrom (terakota a sklo, sanktuárium z Chiusi della Verna, Toskánsko, Taliansko, 1500)

- sanktusník** - 1. štíhla (zvyčajne drevená) vežička na hrebene strechy *kostola*, opatrená zvonom; zavedená *cisterciánmi*, užívaná od 13.st., najmä v *kláštoroch*, neskoršie v *kostole kazateľskom*; v prípade gotických *katedrál* nahrádzal sanktusník často vežu nad *križením* lodí, lebo stavba veží sa sústreďovala na západnom *priečelí*
2.renesančná forma *strechy* veže

Sanktusník (katedrála Notre-Dame v Paríži, 13.-14.st.)

Sanktusník (katedrála Notre-Dame v Paríži, 13.-14.st.)

sanovanie - sanácia

sansculot/sanskilot - príslušník radikálnych ľudových vrstiev počas *Francúzskej revolúcie* z konca 18.st.; názov vznikol podľa druhu odevu (nenosili módne nohavice culotes); pozri *kalendár francúzsky; móda, dni sansculotov*

<http://en.wikipedia.org/wiki/Sans-culottes>

<http://fr.wikipedia.org/wiki/Sans-culottes>

<http://de.wikipedia.org/wiki/Sansculottes>

L.-L. Boilly: Spevák Chenard v sansculottes (1792)

sanskrt - v písme dévanágari: संस्कृतम् / samskrutam, sanskrtan - „úplný, dokonale zložený“

-sanskrt je posvätná reč hinduizmu; jazyk sa odštiepil od indoeurópskeho jazyka, 1500 pr.Kr. prinesený a v archaickej forme používaný *Árjami*, ktorí zničili *harappskú kultúru*; na zač. 5.st.pr.Kr. nadobudol pevnú podobu; v sanskrte bohatá náboženská a svetská literatúra; dnes prakticky nepoužívaný

www: kodifikovaný 5. st.pr.Kr. gramatik Pánini; niektorí jazykovedci, najmä v 19.st., ho stotožňovali s indoeurópskym prajazykom (praindoeurópečinou) a nazývali ho „matka všetkých jazykov“; tento názor bol však mylný

www: jeden z najstarších známych jazykov; v súčasnosti považovaný za mŕtvu reč; napriek tomu je jedným z 23 oficiálnych jazykov Indie a ako jedna z najlepšie zachovaných rečí staroveku je používaný v porovnávej lingvistike; v Indii a juhovýchodnej Ázii má sanskrt podobnú úlohu ako gréčtina a latinčina v Európe; vplyv mal v historických dobách aj v krajinách Strednej Ázie a na Dalekom východe v súvislosti so šírením budhizmu; v sanskrte sú vytvorené védské texty (védsky sanskrt) a nasledovne hinduistická literatúra staroveku a čiastočne aj stredoveku a raného novoveku; sanskrt je aj jazykom mimonáboženskej literatúry klasickej kultúry južnej a juhovýchodnej Ázie: poézie, filozofie, astrológie, zákonodarstva a všetkých vtedajších vedných odborov; sanskrt zostal viditeľný v slovnej zásobe miestneho jazyka, ako je tomu napr. v thajčine a khmerčine

www: najrozšírenejším písmom používaným pre jazyk sanskrt je písmo dévanágari; často je preto chybne považované za výhradné písmo sanskrtu; v skutočnosti sa však sanskrt rad storočí svojho používania najprv nezapisoval písmom vôbec, neskoršie lokálne a časovo aktuálnou historickou a regionálnou formou juhoázijského písma; najstaršia forma juhoázijského písma sa nazývala bráhmí (používaná hlavne pre hovorovú prax, napr. v slávnych *Ašókových* nápisoch); toto písmo sa postupne graficky vyvíjalo a diferencovalo v jednotlivých regiónoch (je to možné prirovnať k vývoju latinského písma od *majuskule* k minuskuli a následným rôznym formám ako je *písmo gotické*, *švabach*, *kurzíva*, školské písané písmo a d.); týmto procesom sa nakoniec z tohto jednotného zdroja vyvinuli veľmi odlišné písma používané dnes pre jednotlivé jazyky indoárijské (s výnimkou urdú a kašmírštiny) a drávidské v Indii, rovnako pre barmčinu, thajčinu, laoštinu, khmerčinu a tibetčinu; sanskrtské rukopisy sú teda písané nie iba v dévanágari (tak je tomu iba v oblastiach, kde je tato regionálna forma juhoázijského písma užívaná pre miestne jazyky), ale tiež rovnakou mierou v ďalších písmach jednotlivých regiónov (napr. v písme telugskom, bengálskom, urijskom a d., ďalej v písme grantha užívanom pre sanskrt v tamilsky hovoriacich oblastiach a písmu šaradá užívanom pre sanskrt v Kašmíre); iba v kníhtlači prevládlo užívanie jedného z týchto písem sanskrtu, a to *dévanágari* (दे वनागरी लिपि); sanskrtské texty sú teda z pôvodných rozličných písem rukopisného originálu editované v dévanágari; nie je to však vždy: pre náboženské účely sa naďalej tlačia sanskrtské texty (popri dévanágari) v písmach jednotlivých indických štátov; pre akademické účely (prevažne mimo Indiu) sa pre sanskrt užíva popri dévanágari tiež medzinárodná odborná transliterácia *latinkou* (obohatená o špeciálne diakritika)

pozri *AUM*, *óm/matra*; *dharma*, *karma*, *samsára*, *nirvána*, *mókša*, *bráhmáni*, *ahinsa*

santa casa - sancta casa

santa conversazione - lat. tal.; pozri *Sacra conversazione*

Santa Claus - v súvislosti s heslom „Santa Claus vychádza z holandskej legendy“: americký Santa Claus vychádza z holandskej legendy o *Sinterklaasovi*, ktorú priniesli do New Yorku prisťahovalci v 17.st. (pozri *Otcovia pútnici*); meno Santa Claus sa prvý raz objavil v americkej tlači už roku 1773; celkom amerikanizovanú podobu nadobudol sv.*Mikuláš* v roku 1823 vďaka básni *Návšteva sv.Mikuláša* známejšej skôr pod názvom *Noc pred Vianocami* od takmer neznámeho profesora Clementa Clarka Moora; Moore pridal k legende také detaily ako mená sobov, smiech Santa Clausa, žmurkanie a spúšťanie sa dolu komínom; amerikanizovaného Santa Clausa ďalej rozvinul ilustrátor Thomas Nast, ktorý k legende pridal výrobnú hračiek na Severnom póle, kde pomáhajú škriatkovia - *elfovia* a zoznam dobrých a zlých detí z celého sveta; prvá verzia Santa Clausa v „ľudskej“ veľkosti sa objavila na reklame pre Coca-Colu v roku 1913; v severoamerickej poézii a ilustráciách vystupuje Santa Claus s bielou bradou, v červenom kostýme a v čiapke; vyráža na

cestu večer na Štedrý deň na saniach ťahaných ôsmimi sobmi a spúšťa sa dolu komínom, aby dal deťom hračky do pančúch zavesených sa mriežke kozuba a potom sa vrátil späť na sever

-ako sa vysoký a štíhly Santa Claus jazdiaci na bielom koni zmenil na nízkeho mužika ťahaného v saniach šiestimi sobmi: za svoj zrod vďačí do značnej miery bohatému profesorovi klasických jazykov na Columbijskej univerzite, ktorý sa jedného večera v roku 1822 vracal z vianočných nákupov a zarazil ho pohľad na tucet snehom pokrytých komínov na strechách nových domov pozdĺž Broadwaya; inšpirovaný vrátil sa domov a pre svoje deti napísal básničku nazvanú Návšteva sv. Mikuláša; práve tomuto Moorovmu dielku vďačíme za mnohé črty dnešného Santa Clausa - príchod komínom, soby s menami, dátum príchodu večer pred Vianocami, nie 5.decembra ako v rozprávke o holandskom *Sinterklaasovi*, Santove problémy s nadváhou; za vzhľad postavy je zodpovedný bavorský imigrant Thomas H. Nast, politický karikaturista, ktorý vytvoril aj republikánskeho slona a demokratického somára, maskotov amerických politických strán; Nast zavrhol staršie predlohy a siahol hlboko do svojho detstva a skrížil tradičnú nemeckú ľudovú postavičku *Pelze-Nichola*, jedného z mnohých ľudových sprievodcov pôvodného sv. Mikuláša, s Moorovou básničkou; výsledkom bola usmievavá postavička bábiky s neudržiavanou bradou, ktorú poznáme dodnes; komercializovaná podoba Santa Clausu vznikla v 30.rokoch 20.st., keď atlantská Coca-Cola Company potrebovala nájsť spôsob, ako navradiť budúcu generáciu na svoju cukrovú vodu s kofeínom, a to v čo najmenšom veku; bolo treba obísť zákaz používať v reklame obrázky detí pijúcich kolu, ak nemali dvanásť rokov; spoločnosť dostala spásny nápad použiť postavu Santa Clausa; najala si maliara Haddona Sundbloomu, ťažko pijúceho Švéda, žijúceho v Chicagu; pod jeho štetcom sa zrodil dnešný Santa v červeno-bielom; Sundbloom namaloval tucty portrétov Santu a sám seba často použil ako predlohu pre postavu, ktorú maľoval stále dokola až do svojho dôchodku; napriek tomu, že veľa umelcov a ilustrátorov pred Sundbloomom používalo radšej tradičnú vianočnú zeleno-červenú kombináciu Santovho odevu, či dokonca hnedú, vplyv Coca-Coly na vzhľad Santu bol určujúci

-v mnohých krajinách si nazvali po svojom: v Británii Father Christmas, vo Francúzsku, v Peru a Brazílii Papa (Père) Noel, v Taliansku Babo Natale, vo Fínsku Joulupukki, v Nórsku Julenissen, v Holandsku *Sinter Klaas*, vo Švédsku Jultomten/Jultomben v podobe červeného škriatka s bielou bradou, v Portugalsku Pai Natel; v americkej tlači sa Santa Claus prvý raz objavil 1773 ako dobrácky deduško, ktorý obdarováva počas vianočných sviatkov celý svet; nič viac sa o ňom nevedelo; život mu vdýchol až profesor Clement Clark Moore roku 1823 básničkou Noc pred Vianocami; opísal ho ako žmurkajúceho a smejúceho sa deduška, ktorému pomáhajú soby a do príbytkov spiacich detí lezie komínom; výtvarnú zamerikanizovanú podobu dal Santa Clausovi ilustrátor Thomas Nast, ktorý ho nakreslil pre vianočné vydanie časopisu Harper v období rokov 1860-1880; Nast upresnil, že Santov domov je na Severnom póle (porovnaj *dedo Mráz*), kde má dielňu na výrobu hračiek, pomáhajú mu *elfovia* a má zoznam všetkých mien dobrých a neposlušných detí na svete; prvý obrázok Santa Clausa v „ľudskej podobe“ využila reklama na Coca-Colu v roku 1931; legenda o soboch nie je prebratá z nejakej starej legendy, ale stvorená Williamom Gilleyom (ten spomína jedného soba); o rok neskôr Clement Clark Moore vytvoril čriedu ôsmich sobov, ktoré aj pokrstil: Blitzen/Blesk, Comet/Kométa, Cupid/*Kupido*, Dancer/Tanečník, Dasher/Švihák, Donner/Darca, Prancer/Skoka, Vincen/Fúria; sob Rudolf do čriedy prišiel až v roku 1939 a prvý raz sa spomína u L. Maya; dodnes je sob Rudolf najznámejším pomocníkom Santa Clausa; z odstrkovaného soba sa stal záchranca svojho pána, ktorý raz vo fujavici stratil cestu, spomenul si na Rudolfa a zavolať ho na pomoc; sobov svetielkujúci červený nos mu ukázal cestu domov; Santa Claus má manželku, s ktorou žije v divočine na hore Korvanturi vo východnom Laponsku; každoročne až 70 tisíc ľudí navštívi toto miesto, aby sa pozreli, ako sa Santa usiluje; v Írsku sa dodnes traduje, že na Štedrý večer navštevuje krajinu *Judáš Iskariotský*; ak sa ten deň niekto pozrie do zrkadla, uvidí ho za sebou, a možno uvidí aj diabla; ďalšia írská tradícia hovorí o horiacich sviečkach, ktoré sa dávajú do okien, aby *Jezuliatko* putujúce tmou nezablúdilo; v Nórsku prichádza trpaslík Nisse, ktorý odmietol v *Betleheme* venovať čo len jediný chlíp na prikryvku Ježiškovi a za trest musí rozdávať darčeky; v Taliansku 6.januára vchádza komínom čarodejníca Befana a dobrým deťom rozdáva darčeky a zlým kúsok uhlia; u starých *Germánov* bol predchodcom Ježiška *Wodan*, boh búrky a víchra, sprevádzala ho manželka *Freya* a chlpatý mládenec Ruprecht; ten trestal nepočúvne deti a odmeňoval dobré deti orechmi; najznámejšia vianočná pesnička je Red Nosed Reideer Rudolf - „Rudolf, sob s červeným nosom“; zložil ju roku 1949 Johny Marks spolu s piesňou Biele Vianoce pozri *dedo Mráz, vianočné dekorácie, vianočné mytologické postavy*

santal - sandalwood

Santa Maria in Trastevere (Rím) - patrí k najstarším kresťanským kostolom na svete, keď prvý kostol bol založený údajne ešte roku 222; ozajstná *bazilika* ale vznikla až v 4.st.; súčasná stavba postavená v 12.st.; fresková výzdoba bočných kaplniek z 16.-17.st.; mozaiky Panny Márie s Ježišom z 12.st.

https://sk.wikipedia.org/wiki/Bazilika_Panny_M%C3%A1rie_v_Trastevere

http://www.wga.hu/html_m/c/cavallin/mosaic/

P. Cavallini: Narodenie Ježiša (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

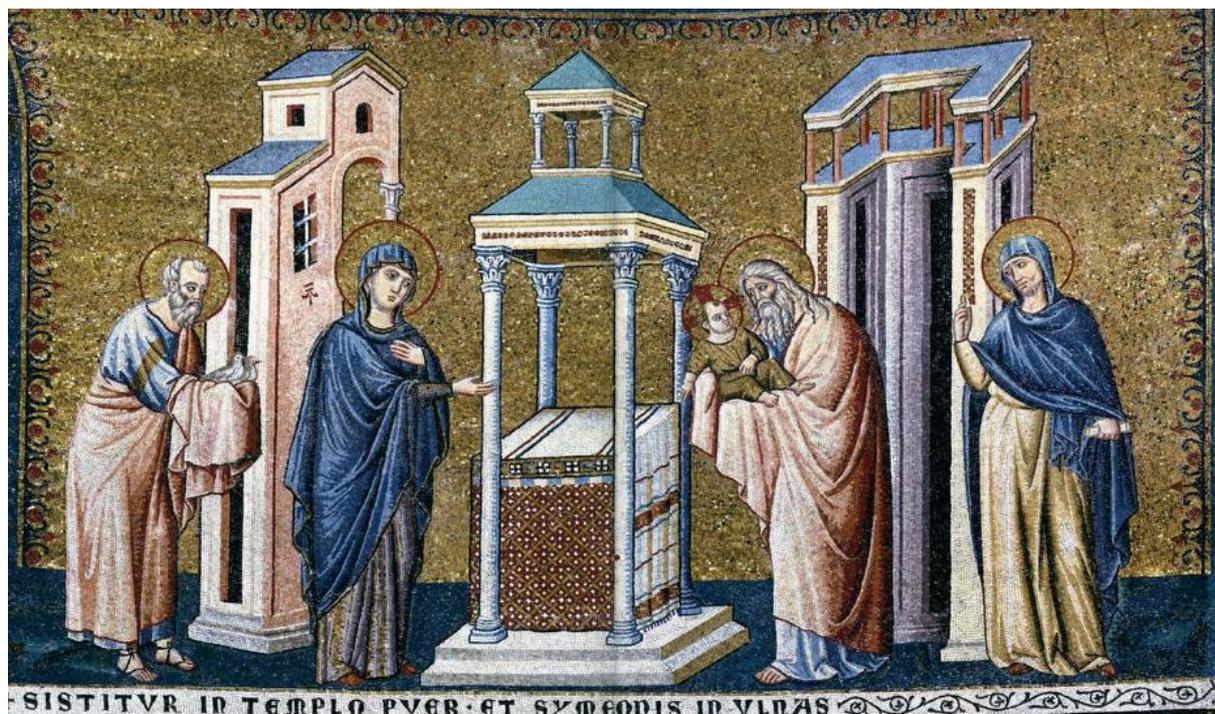
P. Cavallini: Zvestovanie (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

P. Cavallini: Narodenie Krista (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

P. Cavallini: Klaňanie kráľov (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

P. Cavallini: Predstavenie Ježiša v chráme (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

P. Cavallini: Zosnutie Panny Márie. Dormitio (mozaika, Santa Maria in Trastevere, Rím, 1291)

Santa Maria Maggiore -

https://en.wikipedia.org/wiki/Basilica_di_Santa_Maria_Maggiore

http://iconaimmaginedio.blogspot.sk/2013/10/basilica-di-santa-maria-maggiore-roma_11.html

<http://www.gliscritti.it/blog/entry/1177>

https://www.google.sk/search?tbid=ZTkiA9wEJeS_2M:&docid=XiYKCN-yCtqARM&bih=995&biw=1854&tbs=simg:CAESCQILOSID3AQI5A&q=santa+maria+maggiore+mosaici&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiloNnvz9LMAhUFOBoKHY5NDwUQsw4IMA&tbnh=0&tbnw=0#tbm=isch&tbs=rimg%3ACUBd79yFr2SSijiy8uW0f_1jb58dYreb356Tizrs--p-SY14BKsPyYrWFDHVrfuwGijz2eCc9yM4DDFKzamIVe3JxmioSCbLy5bR_1-NvnEbbB_1M3XHC9hKhIJx1it5vfnpOIRtsH8zdccl2EqEgnOuz76n5JjXhG2wzfzN1xwvYSoSCQEqw_1JitYUMebB_1M3XHC9hKhIJdWt-7AaKPPYRtsH8zdccl2EqEgl4Jz3IzgMMUhG2wzfzN1xwvYSoSCbNqYhV7cnGaEbbB_1M3XHC9h&q=santa%20maria%20maggiore%20mosaici

<https://www.google.sk/search?q=Santa+Maria+Maggiore+mosaic&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjfjMWA3dLMAhXLWhoKHTIICakOsAQIlg&biw=1854&bih=995#tbm=isch&tbs=rimg%3ACcunLQ2426KIIjiOiYaY-WtMzaT7Q8B6COY5x5hLPi-->

[AYU8_1y9tyHxVoIK4XnIYXAviAQIyONpRY-4nOIVx5QJ4pioSCY6Jhpj5a0zNET0ZPB1ujwMRKhIJpPtDwHoI5jkRQiwStFx1nq0qEgnHmEs-L74BhRHmZAqwIOrzjioSCTz_1L23IfFWgEabvSeFqBjeoKhIJgrhechhc-IRZoRSUzGWLkgqEgkBAjI42IFj7hFtWUuURNtBACoSCSc4hXHLAnimEZxNK0AQdZbl&q=Santa%20Maria%20Maggiore%20mosaic&imgsrc=jomGmPlrTM28tM%3A](https://www.google.sk/search?q=Santa+Maria+Maggiore+mosaic&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjfjMWA3dLMAhXLWhoKHTIICakQsAQIIg&biw=1854&bih=995)

<https://www.google.sk/search?q=Santa+Maria+Maggiore+mosaic&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjfjMWA3dLMAhXLWhoKHTIICakQsAQIIg&biw=1854&bih=995>

http://en.wikipedia.org/wiki/Matthias_Gr%C3%BCnewald

Kristus v majestáte obklopený štyrmi anjelmi (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Korunovanie Panny Márie (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

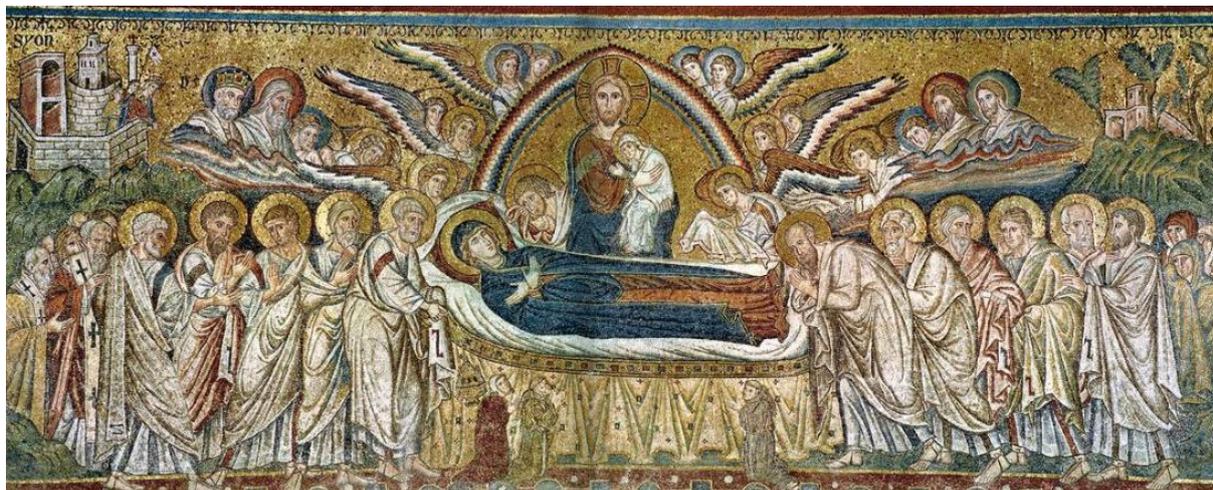
Betlehem (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Kľaňanie troch kráľov (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Mágovia pred Herodesom (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Zosnutie Panny Márie. Dormitio (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

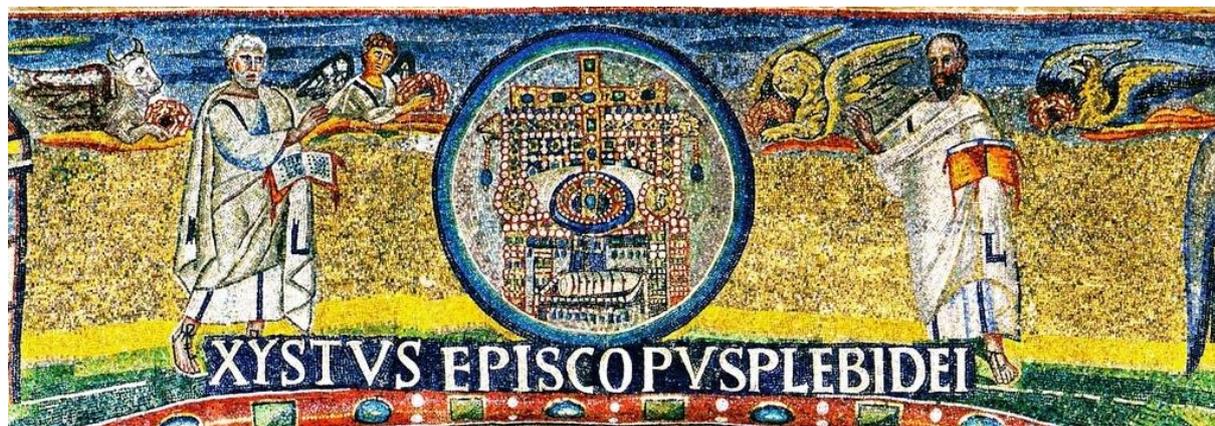
Stretnutie Melchisedeka a Abraháma (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

(mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Pád Jericha (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Sv. Peter a sv. Pavol medzi tetramorfom a Božím trónom s Knihou Apokalypsy a Nového zákona (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Navštívenie Abraháma tromi anjelmi pri dubine Mamré (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Rozdelenie Abraháma a Lóta (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Manželstvo Mojžiša (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

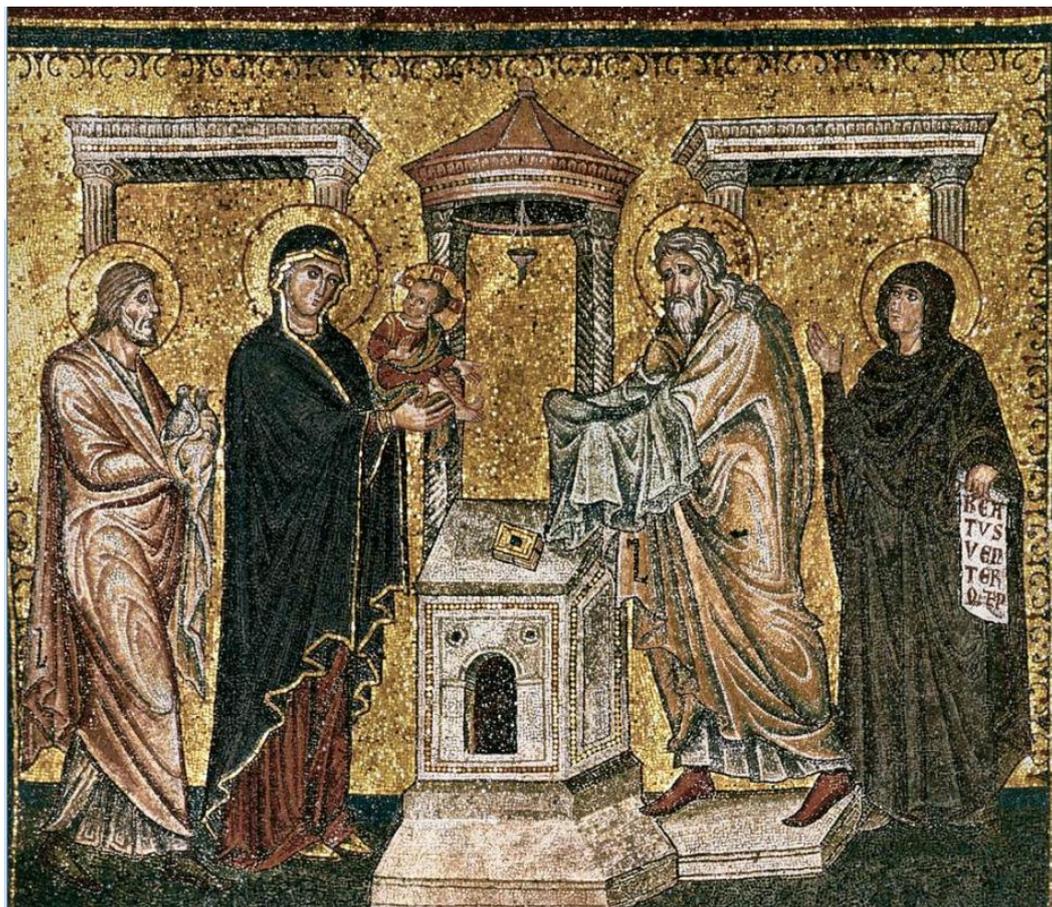
Preprava archy zmluvy (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Klaňanie troch kráľov (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Narodenie (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Predstavenie c chráme (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Herodes prikazuje zabiť neviniatka (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Svätá rodina v Egypte a konverzia kráľa Aphrodisia (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Zvestovanie (mozaika, bazilika Santa Maria Maggiore, Rím, 432-440)

Santa Muerte - španiel. – Svätá smrť; angl. Holy Death; oficiálne Nuestra Señora de la Santa Muerte; moderný náboženský kult rozšírený v Mexiku a v Spojených štátoch, ktorý spočíva v uctievaní rovnomeného božstva, zosobnenej smrti; kult Santa Muerte je synkretický; je zmesou a prvkov kultu mexických Indiánov (hlavne Aztékov a Mayov) so španielskym katolicizmom; pre Mexičanov uctievanie *bohov smrti* je do značnej miery tradičné, o čom svedčia rozšírené, zvláštne oslavy zvané Dni smrti, slávené v deň pamiatky mŕtvych, kedy súčasťou osláv je vystavenie kostier, ktoré pripomínajú ľuďom ich smrteľnosť; prvé zmienky o kultu sú božstva Santa Muerte pochádzajú z 12.st.; jeho stúpenci sa domnievajú, že modlitby adresované božstvu Santa Muerte smrti, sú schopné nájsť i adresáta, ktorý im splní ich želania; za týmto účelom sú zhotovené špeciálne kaplnky so sochou božstva; Sant Muerte je predstavovaná kostrou so svetlými ženskými šatmi, s dlhým plášťom; kostra drží jeden alebo viac predmetov, obvykle kosu a zemeguľu; kosa môže symbolizovať zbavenie sa negatívnych energií a vplyvov, ale tiež môže predstavovať nástroj na zber, čo môže symbolizovať nádej a prosperitu; kosa môže predstavovať okamih smrti, kedy okamih prerušenia nite života, čiže okamih smrti; jej dlhá násada znamená, že sa Sant Muerte môže dostať kamkoľvek; zemegule predstavuje vládu smrti na zemou, môže byť videná ako druh hrobky, do ktorej sa všetci vraciame; mať zemeguľu v ruke tiež symbolizuje obrovskú silu; ďalšími objektmi, ktoré sa môžu objaviť s obrazom Santa Muerte je váha, presýpacie hodiny, sova a olejová lampa; váhy znamenajú rovnosť, spravodlivosť a nestrannosť, rovnako ako Božiu vôľu; *presýpacie hodiny* udávajú dobu života na zemi; to tiež predstavuje presvedčenie, že smrť nie je koniec, ale začiatok niečoho nového, ako presýpacie hodiny, ktoré možno otočiť a začať znovu; presýpacie hodiny Santa Muerte definujú vzťah k času, rovnako ako svety hore a dole; tiež symbolizujú trpezlivosť; sova symbolizuje schopnosť orientovať sa v tme a múdrosť; sova pôsobí ako posol; lampa symbolizuje inteligenciu a ducha, svetlo v ceste cez temnotu nevedomosti a pochyb; božstvu sa prinášajú obetné dary, zvyčajne v podobe cigariet, čokolády a alkoholických nápojov; veľmi fanaticí stúpenci kultu Sant Muerte niekedy páchali *rituálne vraždy*; kult Santa Muerte je atraktívny medzi obyvateľmi chudobných štvrtí Mexico City, ktorí veria, že *Santa Muerte* pomáha všetkým rovnako, aj ľuďom, čo majú problémy so zákonom; hoci katolícki kňazi obviňujú stúpenčov z *čiernej mágie* a *satanizmu*, nič také sa nepotvrdilo

a samotní stúpeni Santa Muerte satanizmus odmietajú; niektorí stúpeni uctievať Santa Muerte ako ôsmeho archanjela, iní hovoria, že nie je satanská, ale iba *padlý anjel* v očistci, ktorý sa snaží získať späť Božiu priazeň, a to je dôvod, prečo poskytuje toľko zázrakov; obrad na počesť Santa Muerte prebieha v súkromí, nakoľko musel byť tajný až do 20.st.; od začiatku 21.st. sa objavuje stále viac verejných osláv, najmä v Mexico City; kult Santa Muerte, personifikovanej smrti, je spojený s uzdravením, ochranou a bezpečným uvedením jej stúpencov do posmrtného života; Santa Muerte má mužské náprotivky v Severnej a Južnej Amerike, ako sú kostroví ľudoví svätci v podobe kostlivcov: San La Muerte v Paraguai a Rey Pascual v Guatemale; podľa výskumníka Elsa Malvido Miranda uctievanie kostrových figúr má precedens v Európe v časoch morových epidémií (pozri *čierna smrť*), kedy postava *kostlivca* bola oblečená ako kráľ so žezlom a korunou a sedela na tróne, čím symbolizovala *triumf smrti*; v Latinskej Amerike ľudská kostra bola použitá ako pripomienka potreby svätej smrti (pozri *dobrá smrť*, *ars morendi*), spojenej s plným priznaním hriechov; často sa stáva, že zobrazenie Santa Muerte stojí blízko katolíckych obrazov Ježiša Krista, *Panny Márie Guadalupskej*, sv. Petra a sv. Júdu alebo sv. Lazára; avšak niektorí varujú, že Santa Muerte je veľmi žiarlivá a že jej obraz by nemal byť umiestnený vedľa katolíckych svätých lebo to bude mať zlé následky; pozri *fascinácia smrťou*, *bohovia smrti*, *mexickí bohovia*

vytvoriť heslá:

Azrael, Blasphemy, Día de los Muertos, Death deity, Death (personification), Heresy, La Calavera Catrina, Maximón, Contemporary Mayan worship, Guatemala. Psychopomp, Shinigami, Skull art

https://en.wikipedia.org/wiki/Santa_Muerte

Kultové sošky Santa Muerte

Santerre Jean-Baptiste - (†1717); francúzsky rokokový maliar, žiak Bon Boullogne; začal svoju kariéru ako portrétista; jeho najpozoruhodnejšou prácou je Zuzana v kúpeli, ktorá je diplomovou prácou vykonanou ním v roku 1704, kedy bol prijatý do Académie (hoci verzia teraz v Louvre sa zdá byť

kópia podľa Santerreho originálu); aj keď jeho náboženským obrazom chýbala inšpirácia, jeho obraz Zuzana v kúpeli prispel k Santerreho päťdesiatročnej povesti maliara erotickej nahoty, ktorú mal pred ním *F. Boucher* a *J.-H. Fragonard*; založil akadémiu kreslenia pre ženy vo *Versailles*; pozri *francúzski maliari 17.st.*, *francúzski maliari 18.st.*

https://es.wikipedia.org/wiki/Jean-Baptiste_Santerre

<http://www.wga.hu/frames-e.html?html/s/santerre/>

<http://www.the-athenaeum.org/art/list.php?m=a&s=tu&aid=5232>

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Jean-Baptiste_Santerre

J.-B. Santerre: Zuzana v kúpeli (1704)

J.-B. Santerre: Adam a Eva alebo vojvoda Philippe Duc D'Orleans a jeho pani, Madeleine de la Vieuville, Madame de Parabere (1716)

J.-B. Santerre: Zvedavosť (1700)

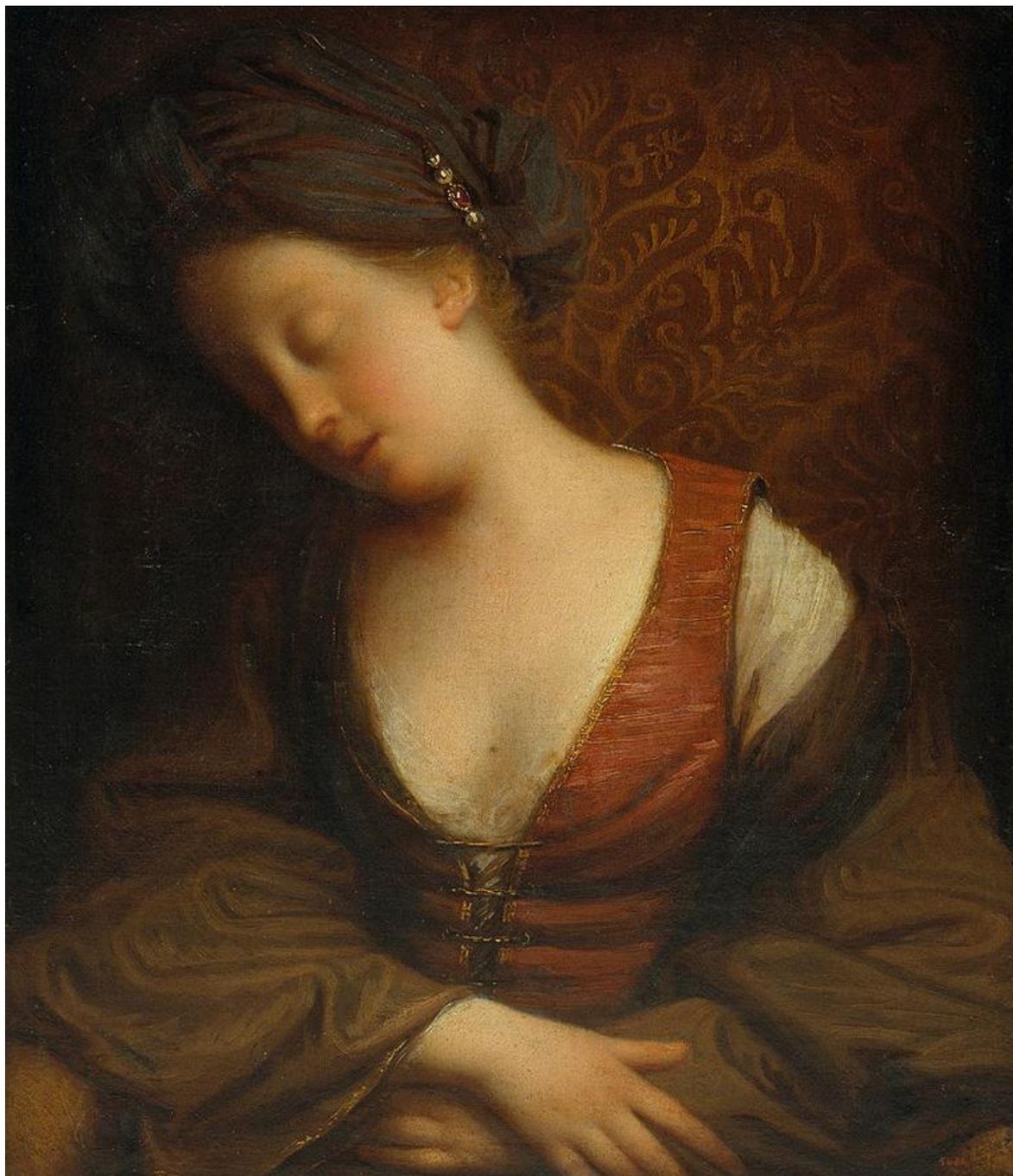
J.-B. Santerre: Dievča čítajúce pri sviečke (17.-18.st.)

J.-B. Santerre: Pomocná kuchárka (1675-1717)

J.-B. Santerre: Žena vyšívajúca pri sviečke (17.-18.st.)

J.-B. Santerre: Spiace dievča (1710)

J.-B. Santerre: Mladá žena v závoji (1699)